

EUROPEES PARLEMENT

2014 - 2019

Commissie buitenlandse zaken

2014/2220(INI)

16.12.2014

ONTWERPVERSLAG

over de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (op basis van het jaarverslag van de Raad aan het Europees Parlement over het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid) (0000/2014 – C8-0000/2014 – 2014/2220(INI))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Arnaud Danjean

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (op basis van het jaarverslag van de Raad aan het Europees Parlement over het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid) (0000/2014 – C8-0000/2014 – 2014/2220(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (op basis van het jaarverslag van de Raad aan het Europees Parlement over het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid) (0000/2014 – C8-0000/2014),
- gezien het jaarverslag van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Commissie (hv/vv) aan het Europees Parlement over het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, in het bijzonder de delen over het Europees veiligheids- en defensiebeleid (12094/14),
- gezien de artikelen 2 en 3 en titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), in het bijzonder de artikelen 21, 24 en 36,
- gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien de conclusies van de Europese Raad van 18 december 2013,
- gezien de conclusies van de interparlementaire conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van 4 april 2014 en 7 november 2014,
- gezien de Europese veiligheidsstrategie (EVS) getiteld "Een veilig Europa in een betere wereld", die op 12 december 2003 door de Europese Raad is aangenomen, en gezien het verslag over de tenuitvoerlegging van de EVS getiteld "Veiligheid in een veranderende wereld", dat op 11 en 12 december 2008 is aangenomen door de Europese Raad,
- gezien de conclusies van de Raad over het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van 25 november 2013 en 18 november 2014,
- gezien het voortgangsverslag van 7 juli 2014 van de hv/vv en het hoofd van het Europees Defensieagentschap over de tenuitvoerlegging van de conclusies van de Europese Raad van december 2013,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de hv/vv en de Commissie over de alomvattende EU-aanpak van externe conflicten en crisissituaties, en de desbetreffende conclusies van de Raad van 12 mei 2014,
- gezien de gezamenlijke mededeling over een EU-strategie inzake cyberveiligheid: een open, veilige en beveiligde cyberruimte, en de desbetreffende conclusies van de Raad van 25 juni 2013, en gezien het EU-beleidskader voor cyberdefensie aangenomen op 18 november 2014,

- gezien de maritieme veiligheidsstrategie van de EU van 24 juni 2014,
- gezien het besluit van de Raad van 24 juni 2014 inzake de regelingen voor de toepassing van de solidariteitsclausule van de Unie,
- gezien het beleidskader voor systematische en langetermijnsamenwerking op het vlak van defensie aangenomen op 18 november 2014,
- gezien de mededeling van de Commissie van 24 juli 2013 getiteld "Naar een meer competitieve en efficiënte defensie- en veiligheidssector" (COM(2013)0542) en het stappenplan voor de uitvoering ervan van 24 juni 2014 (COM(2014)0387),
- gezien Richtlijn 2009/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 betreffende de vereenvoudiging van de voorwaarden voor de overdracht van defensiegerelateerde producten binnen de Gemeenschap¹,
- gezien Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied, en tot wijziging van Richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG²,
- gezien zijn resoluties over het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, in het bijzonder die van 21 november 2013 over de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid³ en over de Europese technologische en industriële defensiebasis⁴, en van 12 september 2013 over de maritieme dimensie van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid⁵ en over de militaire structuren van de EU: stand van zaken en toekomstperspectieven⁶,
- gezien zijn resolutie van 3 april 2014 over de alomvattende aanpak van de EU en de gevolgen ervan voor de coherentie van het externe optreden van de EU⁷,
- gezien zijn aanbeveling aan de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Commissie, de Raad en de Commissie van 13 juni 2013 over de evaluatie in 2013 van de organisatie en het functioneren van de EDEO⁸ en gezien de conclusies van de Raad over de EDEO-evaluatie 2013 van 17 december 2013⁹,
- gezien het Handvest van de Verenigde Naties,

¹ PB L 146 van 10.6.2009, blz. 1.

² PB L 216 van 20.8.2009, blz. 76.

³ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0513.

⁴ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0514.

⁵ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0380.

⁶ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0381.

⁷ Aangenomen teksten, P7_TA(2014)0286.

⁸ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0278.

⁹ http://eeas.europa.eu/library/publications/2013/3/2013_eas_review_nl.pdf

- gezien artikel 132, lid 1, van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A8-0000/2014),

Algemene veiligheidssituatie

1. meent dat de veiligheidssituatie van de Europese Unie en haar buurlanden steeds instabieler wordt; meent dat de oorlog in Oekraïne, de conflicten in Syrië en in Irak met de opkomst van de terroristische organisatie ISIL, de crisis in Libië en de terroristische dreiging in de Sahel, de veiligheid van de Unie rechtstreeks in gevaar brengen; meent bovendien dat het door de accentverschuiving in de Verenigde Staten naar Azië en de Stille Oceaan evenals door de gevolgen van de financiële crisis voor de begrotingen en de vermogens van de lidstaten, nog duidelijker is geworden dat de Unie een sterkere verantwoordelijkheid moet nemen voor haar eigen veiligheid en defensie;
2. is van mening dat sinds de totstandkoming van het EVDB/GVDB aan het einde van de jaren '90, de onveiligheid aan de grenzen en in de nabije omgeving van de Europese Unie nog nooit zo hoog is geweest; is er bezorgd over dat de Unie niet in staat is om beslissend op te treden tegen deze dreigingen en zich te vaak moet beperken tot de initiatieven van een of meerdere lidstaten of tot ad hoc verbonden waarin zij slechts een marginale of aanvullende rol speelt;
3. is van mening dat de Unie en haar lidstaten zich met spoed aan deze nieuwe veiligheidsuitdagingen moeten aanpassen, met name door effectief gebruik te maken van de bestaande GVDB-instrumenten, door de nationale acties sterker te coördineren, en, indien noodzakelijk, door op pragmatische en flexibele wijze gebruik te maken van nieuwe Europese-solidariteitsmechanismen;
4. benadrukt dat de Unie haar kracht en bestaansrecht put uit haar vermogen om tegelijkertijd een breed scala aan instrumenten in te zetten met volledige inachtneming van de bepalingen van het handvest van de Verenigde Naties; benadrukt dat de militaire en civiele instrumenten van het GVDB integraal onderdeel zijn van deze algemene aanpak;

Van de Raad van december 2013 tot juni 2015: het GVDB, een werkelijke prioriteit?

5. is verheugd over de conclusies van de Raad van december 2013, waarin de noodzaak wordt erkend om het GVDB te versterken, de doeltreffendheid, zichtbaarheid en impact van dit beleid te verbeteren, de vermogens verder te ontwikkelen en de Europese defensie-industrie te versterken;
6. is echter van mening dat de in 2013 gegeven politieke impuls niet geleid heeft tot de uitvoering van concrete maatregelen met het potentieel om de uitgesproken ambities te realiseren; meent dat de Unie tot op heden niet over de vermogens en de operationele en industriële middelen beschikt om op beslissende wijze te kunnen deelnemen aan het internationale-crisisbeheer en om haar strategische autonomie te kunnen waarborgen;
7. is ingenomen met de benoeming van de nieuwe hv/vv van de Europese Commissie,

Federica Mogherini; is verheugd over haar eerste verklaringen en over haar besluit om de Raad Buitenlandse Zaken en Defensie voor te zitten, waaruit haar belangstelling voor het GVDB blijkt; hoopt dat haar standpunten een positieve impuls zullen geven aan de ontwikkeling van het GVDB;

8. hoopt dat de lidstaten en de Europese instellingen, vóór de Europese Raad van juni 2015, tijdens welke opnieuw defensievraagstukken zullen worden behandeld, concrete maatregelen zullen voorleggen overeenkomstig de in december 2013 gedane toezeggingen;

GVDB-missies en -operaties

9. merkt op dat ook de laatste civiele en militaire operaties van het GVDB op de sinds vele jaren bekende structurele tekortkomingen gestuit zijn: lange en rigide besluitvormingsprocessen, gebrekkige afstemming van de mandaten van de missies op de betrokken gebieden, problemen bij de opbouw van de troepenmacht, onvoldoende logistiek reactievermogen en een tekort aan financiële middelen;
10. is van mening dat het vraagstuk rond de financiering van de GVDB-missies en -operaties van wezenlijk belang is voor de toekomst van dit beleid; betreurt dat het door de Raad in december begonnen debat hierover vooralsnog tot geen enkel concreet voorstel geleid heeft; acht het wenselijk dat het Athenamechanisme systematisch de uitgaven van GVDB-missies en -operaties dekt en dat in het kader ervan de financiering door lidstaten, op bilaterale wijze, derde landen of andere internationale organisaties wordt beheerd, waardoor deze in staat worden gesteld om financieel aan operaties deel te nemen;
11. merkt op dat de door de Europese Unie sinds 2009 begonnen civiele missies te vaak opgezet zijn om bij crises zichtbaarheid te geven aan de Unie en niet als strategisch instrument op basis van een diepgaande analyse en planning; is van mening dat deze missies niet enkel als bewijs voor de aanwezigheid van de Unie moeten dienen, maar daadwerkelijke operationele, doeltreffende en verantwoordelijke politieke instrumenten moeten zijn, als onderdeel van een algemene actiestrategie;
12. heeft bijvoorbeeld twijfels over de relevantie van de aanvang en het behoud van een missie voor bijstandverlening inzake grensbeheer in Libië (EUBAM, Libië), in een institutionele en veiligheidscontext die nog altijd zodanig is dat de vastgestelde basisdoelstellingen niet kunnen worden gehaald;
13. betreurt eveneens dat, gezien de situatie in de Gazastrook, de discussies van de Raad over de missie voor bijstandverlening inzake grensbeheer in Rafah (EUBAM, Rafah) nog steeds geen resultaten hebben opgeleverd; verzoekt om de reactivering van de missie en om een nieuwe beoordeling van het mandaat, de grootte en de middelen ervan, opdat een bijdrage kan worden geleverd aan de controle van de grens van de Gazastrook met Egypte en Israël;
14. merkt op dat de ambitieuze missie voor de versterking van de regionale maritieme vermogens in de Hoorn van Afrika (EUCAP, Nestor) plaatsheeft in een institutionele en operationele omgeving met zeer veel multilaterale en bilaterale internationale spelers,

waaronder communautaire instrumenten, hetgeen ten koste gaat van de zichtbaarheid en de precieze vaststelling van de doelstellingen ervan, en dus ook van de resultaten;

15. wijst op het bestaan sinds juni 2013 van een opslagruimte voor een snelle beschikbaarstelling van noodzakelijke middelen aan civiele GVDB-missies; is van mening dat deze opslagruimte slechts efficiënt kan worden gebruikt indien deze in dienst staat van de betrokken missiehoofden en de door hen vastgestelde behoeften, en niet pas kan worden ingezet na een besluit van de Commissie; wenst jaarlijks een activiteitenverslag betreffende deze opslagruimte te krijgen om een concrete beoordeling te kunnen maken van de toegevoegde waarde ervan voor de snelle inzet van civiele missies;
16. is verheugd over de lopende studies voor de oprichting van een gezamenlijk dienstencentrum waarin de middelen bestemd voor de civiele GVDB-missies zouden worden gebundeld; is van mening dat de meest doeltreffende oplossing zou bestaan uit één enkele institutionele structuur binnen de EDEO waarbinnen de diensten voor civiele missies (personeelszaken, informatica, logistiek...) zouden worden gecentraliseerd en gerationaliseerd; vooralsnog worden deze voor elke missie apart geregeld;
17. merkt op dat de militaire GVDB-operaties steeds vaker gericht zijn op de opleiding van troepenmachten (EUTM Mali en EUTM Somalië); is verheugd over het succes van deze operaties maar betreurt dat missies met een uitvoerend mandaat tegenwoordig nog maar zelden worden overwogen; is van mening dat gezien de aanhoudende dreigingen in onze omgeving, de Europese Unie het zich niet kan veroorloven om zich uitsluitend te richten op de instrumenten die worden ingezet na afloop van crises of ter begeleiding van de beëindiging van crises en dat zij moet kunnen optreden op alle gebieden van crisisbeheer;
18. betreurt de problemen rond de opbouw van troepen die zijn ondervonden bij het opstarten van militaire missies; merkt op dat met uitzondering van EUTM Mali, waaraan 23 lidstaten effectief bijdragen, aan elk van de lopende militaire missies van de Unie slechts maximaal zes lidstaten deelnemen; is van mening dat de bijdrage van derde landen getuigt van de concrete waarde van partnerschappen binnen het GVDB, maar toch ook vooral laat zien hoe weinig actief de lidstaten zelf zijn;
19. vraagt zich af, gezien het feit dat zowel de civiele (EUCAP) als de militaire (EUTM) missies steeds vaker gericht zijn op opleiding, of het nuttig zou zijn een structureel beleid op te stellen om deze missies op langere termijn te kunnen waarborgen, door het bieden van begrotings- en materiële bijstand; meent dat met dit nieuwe beleid, in het kader van samenwerking en ontwikkeling, uitvoering zou kunnen worden gegeven aan de lopende werkzaamheden in het kader van de initiatieven "Train and Equip" en "E2I" gericht op de versterking op de lange termijn van de capaciteiten van derde landen (voorzieningen, materieel, infrastructuur, salarissen), opdat deze over operationele troepenmachten beschikken;
20. is verheugd over het in november 2013 door de Raad geuite voornemen om de modulaire structuur en de flexibiliteit van de gevechtstroepen te verbeteren opdat deze kunnen worden ingezet voor alle soorten crisisbeheerstaken; merkt echter op dat de enige vooralsnog geboekte (zeer beperkte) vooruitgang eruit bestaat dat wordt

overwogen om het Athenamechanisme de kosten voor het strategisch vervoer van de EU-gevechtstroepen naar de operatietonelen te laten dekken; verzoekt alle lidstaten met klem een constructieve houding aan te nemen en een definitief einde te maken aan de politieke en operationele belemmeringen voor de inzet van EU-gevechtstroepen;

21. is verheugd over het positieve bericht van de laatste informele Raad van ministers van Defensie dat het potentieel van artikel 44 van het EU-Verdrag zal worden onderzocht; betreurt evenwel dat door de verdeeldheid over dit onderwerp vooralsnog geen vooruitgang is geboekt wat betreft de toepassingsbepalingen van dit artikel; is van mening dat met de tenuitvoerlegging van artikel 44 de flexibiliteit van de Unie en de snelheid waarmee zij kan optreden aanzienlijk kunnen worden verbeterd, en dus ook haar capaciteit om de haar omringende dreigingen te kunnen bestrijden; spoort de lidstaten die geen belang hebben bij of niet de middelen hebben voor deelname aan GVDB-missies aan een constructieve houding aan te nemen door het optreden van andere lidstaten, indien zij dit wenselijk achten, mogelijk te maken;
22. verzoekt de HV/VV om eveneens de mogelijkheden van de andere artikelen ter zake van het Verdrag van Lissabon te onderzoeken;
23. wenst dat serieus wordt overwogen om gebruik te maken van multilateraal stafpersoneel – in formaties die blijk geven van de noodzakelijke modulariteit –, waarvan de doeltreffendheid reeds in de praktijk is bewezen, zoals het Eurocorps van Straatsburg;
24. benadrukt het belang van samenwerking tussen de Europese Unie en de internationale instellingen op het gebied van veiligheid en defensie, met name met de VN, de NAVO, de AU en de OVSE; is verheugd over de verklaring van de top van de NAVO in Wales van september 2014, waarin de organisatie haar steun aan de ontwikkeling van het GVDB bevestigt;

Vermogens

25. meent dat de gevolgen van de economische en financiële crisis van 2008 hebben geleid tot een verlaging van de nationale defensiebegrotingen en dat deze verlaging is opgetreden zonder de minste coördinatie tussen de lidstaten, waardoor de strategische autonomie van de Unie in gevaar is gebracht, evenals de mogelijkheden van de lidstaten om te voorzien in de vermogensbehoeften van hun krijgsmacht;
26. is verheugd over de aanneming, tijdens de Raad van 18 november 2014, van een politiek kader voor systematische langetermijnsamenwerking op defensiegebied, uitgaande van de samenvoeging van de processen voor vermogensplanning en van informatie-uitwisseling;
27. is verheugd over de aanneming door de Raad van november 2014 van het vermogensontwikkelingsplan (CDP) 2014 van het EDA, waarin de 16 prioriteiten voor vermogensontwikkeling zijn vastgelegd; is eveneens verheugd over het werk van het EDA door middel van de CODABA, waarin de mogelijkheden voor samenwerking tussen de lidstaten worden geïnventariseerd, hetgeen de weg baant voor mogelijke samenwerking; spoort de lidstaten aan om rekening te houden met deze instrumenten bij de ontwikkeling van hun militaire vermogens;

28. verbaast zich erover dat er nog altijd op Europees niveau geen maatregelen bestaan voor de fiscale stimulering van samenwerking en bundeling van krachten; wijst op de oproep van de Raad van december 2013 om de mogelijkheden voor dergelijke maatregelen te onderzoeken en betreurt dat gedurende het gehele afgelopen jaar de discussies nog tot geen enkele concrete maatregel op dit gebied hebben geleid; merkt op dat de Belgische regering reeds op adhocbasis BTW-vrijstellingen geeft in de voorbereidende fases van bepaalde EDA-projecten, zoals Satcom; is van mening dat dergelijke vrijstellingen een systematisch karakter moeten krijgen en moeten worden uitgebreid naar infrastructuur en concrete vermogensprogramma's;
29. is verheugd over de bestaande samenwerkingsmodellen, zoals het EATC en de voortdurende uitbreiding ervan met nieuwe lidstaten; betreurt dat dit model dat al jaren bestaat nog niet is aangepast aan andere soorten defensievermogens; roept op tot het gebruik van het EATC-model op andere gebieden van operationele bijstand om de grootste vermogenstekorten weg te nemen;
30. wijst op de beperkte voortuitgang wat betreft de bundeling en deling van projecten; is met name verheugd over de geboekte voortuitgang op het gebied van bijtanken in de lucht met de aanschaf van een multifunctionele tankertransportvloot; betreurt dat tot op heden slechts een zeer beperkt aantal lidstaten aan dit project heeft deelgenomen en spoort de lidstaten die op dit gebied met tekortkomingen kampen, aan zich hierbij aan te sluiten;
31. is verheugd over het voornemen van de Raad om gezamenlijke projecten te ontwikkelen op het gebied van kritieke technologieën, zoals RPAS en GOVSATCOM; wijst op de noodzaak om een regelgevend kader vast te stellen voor de initiële integratie van RPAS in het Europese luchtvaartstelsel in 2016 ten laatste, rekening houdend met de civiele en militaire behoeften;
32. is verheugd over de geboekte voortuitgang op het gebied van de satellietdiensten van de Europese Unie (Galileo, Copernicus, EGNOS); meent dat deze ruimtediensten, met name Copernicus, operationeel moeten worden gemaakt om te kunnen voorzien in de behoeften van de GVDB-missies en -operaties in termen van hogeresolutiesatellietbeelden; is verheugd over de lancering van het project Ariane 6; betreurt dat, om technische en commerciële redenen, de Unie nog altijd Russische draagraketten aanschaft, hetgeen strijdig is met haar doelstelling om een zekere strategische autonomie te verwerven;
33. is van mening dat de Unie dezelfde vermogensdoelstellingen zou kunnen vaststellen als de NAVO, door een minimum aan defensie-uitgaven ter hoogte van 2% van het BBP verplicht te stellen en een minimum aan uitgaven voor belangrijke voorzieningen, waaronder onderzoek en ontwikkeling, ter hoogte van 20% van hun defensiebegroting;

Industrie

34. meent dat de defensiemarkten zeer specifiek zijn, gezien het feit dat de vraag vrijwel uitsluitend van overheiden komt, en gezien het beperkte aantal bedrijven op de markt, de lange tijd die nodig is voor het ontwikkelen van producten en de lange bedrijfsduur ervan, en gezien het strategische karakter van bepaalde technologieën;

35. wijst op de mededeling van de Commissie van juli 2013 getiteld "Naar een meer competitieve en efficiënte defensie- en veiligheidssector", en op het stappenplan van juni 2014 over de tenuitvoerlegging ervan en de hierin opgenomen voorstellen, met name voor een betere tenuitvoerlegging van de richtlijnen 2009/81/EG en 2009/43/EG inzake de interne markt;
36. is van mening dat vooruitlopend op al deze maatregelen een gemeenschappelijke definitie moet worden vastgesteld van de omvang van de EDTIB om te kunnen bepalen welke bedrijven of strategische activiteiten hiervan gebruik zouden kunnen maken;
37. wijst op het voornemen van de Raad om een regeling voor EU-brede leveringszekerheid in te voeren waarin wordt voorzien dat de lidstaten elkaar onderling ondersteunen en snel inspelen op elkaars defensiebehoeften; wacht op het stappenplan van de Commissie waarin opties voor de uitvoering ervan zullen worden opgenomen;
38. meent dat geen enkele regering alleen O&T-programma's met een dergelijke omvang kan starten; is dan ook verheugd over de voorstellen van de Commissie betreffende de ontwikkeling van synergieën tussen civiel en defensieonderzoek; is eveneens verheugd over de start van voorbereidende acties en hoopt dat de voorbereidende actie op het gebied van het GVDB zal leiden tot de financiering van een onderzoeksterrein in het volgende meerjarig financieel kader;
39. roept evenwel op tot de grootste waakzaamheid, of het nu gaat om beheersvraagstukken, intellectuele-eigendomsrechten, cofinanciering of regels voor deelname aan deze voorbereidende actie op defensiegebied; wenst dat de lidstaten volledig betrokken worden bij het besluitvormingsproces om onnodige bureaucratie te voorkomen en ervoor te zorgen dat de programma's in de strategische behoeften van het GVDB en de lidstaten voorzien;
40. wijst op de voorstellen van de Commissie ter bevordering van de instelling van gemeenschappelijke normen en certificeringsprocedures voor defensiematerieel; wacht in dit kader op het stappenplan van het EDA en de Commissie voor de opstelling van industriële normen op defensiegebied, en de suggesties van het EDA en het EASA voor de verbetering van de wederzijdse erkenning van militaire certificering binnen de Europese Unie;
41. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de voorzitter van de Europese Raad, de hv/vv, de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de secretaris-generaal van de NAVO, de voorzitter van de Parlementaire Vergadering van de NAVO, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, de fungerend voorzitter van de OVSE, de voorzitter van de Parlementaire Vergadering van de OVSE, de voorzitter van de Vergadering van de Afrikaanse Unie en de secretaris-generaal van ASEAN.